

O navštěvování nové mše (2014)

Často jsme dotazováni, zda mají katolíci povinnost navštěvovat novou mši, jestliže poblíž není žádná latinská mše, či nikoliv.

Naším přístupem k této otázce bude prostá aplikace principů katolické nauky v této věci, která je bohužel realitou pro velký počet katolíků.

Zvažme následující principy:

I. Zákon modlitby je zákonem víry (lex orandi, lex credendi) – papež sv. Pius V.

Učí nás to, že bohoslužba člověka musí odpovídat jeho víře, a jestliže bohoslužba člověka je v rozporu s jeho vírou, nakonec to vyústí ve změnu víry člověka. Tato skutečnost se nám jasně ukazuje na protestantech v Anglii, kteří se snažili přesvědčit sebe sama, že jejich zničení římské liturgie a její nahrazení liturgií v národním jazyce zaměřenou na člověka, není nijak odlišné od římské liturgie. Přesto je to vlastně ve skutečnosti vedlo (spolu s mnoha dalšími faktory, které přispěly) k popření katolické nauky prostřednictvím mnoha omylů dobře zakomponovaných do jejich liturgie. Dnešní změny, které jsou běžné v nové mši, však ztělesňují tytéž protestantské nauky, a proto, bude-li člověk každý týden vystaven této neuctivé formě bohoslužby, tj. např. využívání laiků k rozdávání Svatého přijímání, přijímání na ruku, kázání, která často nejsou v souladu s tím, co Církev učí, ministrantkám atd., navštěvování takových mší bude určitě mít vliv na jeho názory. Katolíci, kteří jsou tomu vystaveni každý týden, riskují, že ztratí kontakt s pravou Vírou a riskují úplnou ztrátu víry jako se to stalo u mnoha katolíků.

II. Nikdo není vázán nesnesitelným

Neočekává se, že katolíci budou navštěvovat mši, když by to znamenalo podílet se na svatokrádeži. Morální teologie nám říká, že v takových případech, kdy čelíme svatokrádeži nebo kdy je náš duchovní prospěch v nebezpečí, přestávají platit obvyklé závazky vůči zákonu. Je to známé jako zákon vážné nouze.

III. Při konsekraci při mši „člověk nesmí používat pochybnou materii nebo formu“

(P. Herbert Jone OFM, Moral Theology, str. 308)

Je jasné, že z početných nezávislých studií o nové mši (např. Rama P. Coomaraswamy, M.D. „The Problems with the New Mass“, vydané v *Tan Press*), vyplývají značné důvody, aby katolíci měli vážné obavy ohledně platnosti nové mše zvláště, když se slouží v národních jazycích. Dosti často se improvizuje u slov proměňování a tak se mše stává neplatnou (i když jsou překlady platné). Když existují vážné pochyby, zda člověk navštěvuje platnou mši nebo ne, je lepší mýlit se v zájmu opatrnosti a úplně se vyhnout Novus Ordo. Morální teologie a kanonické právo mají opatření pro takové situace:

- Kánon 1248, 2 [nového Kodexu kanonického práva z roku 1983] říká, že ti, kteří kvůli nesnázím nebo morální nemožnosti nemohou naplnit povinnost ohledně mše, se mohou modlit doma; „sami, nebo v rodině nebo ve společenství rodin“.
- Kánon 1323 říká, že žádnému trestu nepodléhá ten, kdo porušil zákon, když jednal v závažné nesnazi nebo dokonce donucen vážným strachem.

Morální nemožnost může být ve zkratce definována tak, že věříte, že je v dané situaci špatné takto jednat (tj. navštěvovat Novus Ordo).

Jestliže shledáte, že se Novus Ordo přibližuje příležitosti ke hříchu nebo svatokrádeži, nebo je nebezpečím pro vaši spiritualitu – jste v situaci, kdy nemůžete konat (tj. nemůžete navštěvovat Novus Ordo).

Citáty morálních teologů:

Jone-Adelman (anglický překlad 1961):

„Jakýkoliv přiměřeně závažný důvod, jako je strádání nebo tělesná či duchovní újma sebe nebo druhého, postačuje k tomu, aby člověka omluvil z účasti na mši svaté.“ Jone-Adelman podává rozličné příklady včetně příkladu „těch, kteří mají dlouhou cestu do kostela“. Duchovní újma by zahrnovala i heretická kázání, a to dokonce i na mši, která by jinak byla dobrá. Jistě tedy neexistuje povinnost navštěvovat Novus Ordo.

Prummer (1955) cituje sv. Alfonse následovně:

„Jakýkoliv případ, který je přiměřeně závažný, omlouvá z [dodržení] předpisu – konkrétně jakýkoliv důvod, který zahrnuje nějaké značné nesnáze nebo újmu duševní či tělesnou buď sobě samému, nebo druhému.“

Z toho by měly být jasné jisté věci. Za prvé, povinnost není absolutní. Za druhé, povinnost přestává existovat, když by způsobila „nesnáze“ nebo újmu, která je považována za přiměřeně vážnou. Takové okolnosti zahrnují duchovní strádání, peněžní ztrátu, dokonce i zbytečnou hanbu. Jedním příkladem, který Jone-Adelman dává, je příklad těhotné neprovdané dívky – ta může nejít na nedělní mši, aby se vyhnula utrpení hanby.

Mimo to by se mělo zmínit, že v případě pochyb ohledně platnosti svátostí, mají katolíci POVINNOST se zdržet. To jest, jestliže má člověk pochybnosti ohledně platnosti Novus Ordo, nemůže se ho pod hrozbou hříchu účastnit. To učí všichni morální teologové, stejně jako učí výše citovanou nauku týkající se nedělní povinnosti.

III. Špatný zákon NENÍ vůbec zákonem, ale porušením zákona. – papež Lev XIII. Libertas Praestantissimum

Zákon je „rozhodnutí rozumu, které směřuje k obecnému dobru. Nakolik se odchyluje od správného uvažování, je nazýváno nespravedlivým zákonem. V takovém případě to není vůbec žádný zákon, ale spíše druh násilí.“

Církevní právo je částí lidského práva, zatímco Boží právo je neměnné a z Boha samého. Každé závazné nařízení, které představený nebo pán vydá svým podřízeným, je příkazem; příkaz však je zákonem pouze tehdy, když je společenství uložen pro dosažení obecného blaha.

Musíme však mít na paměti, že moc Církve a její hierarchie může být pouze „k povznesení a ne na zkázu“ (II Kor 13:10) Kristovy Církve.

„Nebylť nástupcům Petrovým Duch Svatý slíben, aby snad novou nauku, kterou by jim zjevoval, vyhlášovali, nýbrž aby s jeho přispěním zjevení Apoštoly postoupené jako sklad víry svatě střežili a věrně vykládali.“ (První vatikánský koncil)

Vyvine-li případ, v němž by poslušnost vůči zákonu poškozovala obecné blaho, neměl by se uposlechnout.

Sv. Tomáš říká, že: Je-li to možné, máme se utéct ke svým představeným, aby nás od zákona dispensovali. Avšak v situaci nutnosti je člověku automaticky prominut: Nutnost není poddána zákonu. – Summa teologická II Ot. 96, A6

Mějme na paměti, že církevní zákony přestávají zavazovat:

- **KDYŽ EXISTUJE POCHYBNOST**

„Existuje-li právní pochybnost, zákony, včetně zákonů zneplatňujících nebo stanovujících nezpůsobilost, nezavazují,…” (Kodex kanonického práva z roku 1917, kánon 15; Kodex kanonického práva z roku 1983, kánon 14)

- **KDYŽ JE NELZE DODRŽET (fyzicky nebo morálně)**

„Žádný pozitivní zákon nezavazuje, existuje-li závažná nesnáze.“ (Kodex kanonického práva z roku 1917, kánon 2205; Kodex kanonického práva z roku 1983, kánon 1323, 4)

Takováto závažná nesnáze zcela jistě existuje, když by dodržení zákona bylo škodlivé pro duše, protože „spása duší musí být vždy nejvyšším zákonem v Církvi“. (Kodex kanonického práva z roku 1983, kánon 1752)

V. Spása duší je nejvyšším zákonem

Novus Ordo uvádí naše duše v nebezpečí, a proto nezavazuje, protože spása duší je nejvyšším zákonem (Kodex kanonického práva z roku 1983, kánon 1752).

Stačí se jen podívat na jakoukoliv statistiku, která nám ukáže, jak mnoho lidí již Církev od zavedení nové mše opustilo, nebo jak mnoho katolíků již nevěří v církevní nauku v důsledku mylné formy bohoslužby zavedené v Církvi.

Nová mše je na újmu obecnému dobru. To je jasné komukoliv, kdo pozoroval tyto smutné změny v Církvi posledních 30 let. Poslušnost je tudíž v tomto případě nezákonná. (srovnej papež Lev XIII., Libertas)

Ti, kteří jsou si jisti, že nová mše může být na újmu jejich duchovnímu prospěchu, jsou morálně i kanonicky zproštěni povinnosti účasti na mši. (kánon 1248, 1323)

Proto jsou katolíci v souladu s naukou Církve povinováni se Novus Ordo vyvarovat.

VI. Katolíci mají právo na skutečně katolické svátosti

Kánon 214 připouští „právo“ katolíků na „bohoslužbu podle předpisů vlastního obřadu, schváleného zákonnými pastýři Církve“. Obřadem [latinských] katolíků je tradiční římský ritus, který byl zcela jistě schvalován „zákonnými pastýři Církve“, od raných dob až do současnosti, zvláště pak papežem sv. Piem V. v Quo Primum (1570).

Nadto je nepopíratelným faktem, že „nová liturgie odráží novou eklesiologii, zatímco stará odráží jinou eklesiologii“ zcela cizí katolické Církvi. (kardinál Benelli, Christian Order, říjen 1978)

Závěr

Z výše řečeného se zdá jasné, že Novus Ordo uvádí naše duše v nebezpečí a nezavazuje, protože do sebe přebírá škodlivé prvky (protestantské a heretické představy a praktiky), které v každé době napadaly katolickou víru a způsobovaly ničení mše. Když se sv. Robert Bellarmin zmiňoval o církvích heretických sekt své doby, říkal, že: „Když vstoupíme do zdobených a čistých bazilik, zkrášlených křížů, posvátnými obrazy, oltáři a hořícími lampami, máme zcela snadno představu zbožnosti. Když však na druhou stranu vstoupíme do chrámů heretiků, kde není nic kromě křesla pro kázání a dřevěného stolu pro přípravu jídla, cítíme, že vstupujeme do světské síně a ne do Božího domu.“ (Octava Controversia Generalis, liber II, Controversia Quinta, caput XXXI) Ještě dávno před tím královská rada během protestantské reformace v Anglii, aby zničila víru věřících v katolické pojetí mše, deklarovala: „Všechny oltáře mají být zničeny. Má být používán dřevěný stůl. Podoba stolu odvede prosté lidi od pověřených názorů papeženské mše k správnému užití večeře Páně; protože oltář se používá k obětování; použití stolu má sloužit lidem, aby u něj jedli.“ (Works of Thomas Cranmer, sv. 2, str. 524)

Dle pohledu Hilaire Belloc (jednoho z největších katolických historiků 20. století) na protestantskou reformaci byla největším rozdílem mezi reformovanou církví (tj. anglikánskou) a Církví katolickou prostě mše. Ve své knize o Cranmerovi a protestantské reformaci napsal: „jak čas plynul, stále více se věci měnily na boj mezi dvěma oponenty – těmi, kteří by zachovali nedotčenou skvělou strukturu staré víry, její liturgii a mravy a uznání nauky – a těmi, kteří by vystavěli něco zcela nového a odlišného, aby to jednalo proti ní, aby ji to zbavilo trůnu, aby to zaujalo její místo. A nová mše byla testem.“ – Hilaire Belloc, Cranmer, USA, 1931, str. 60-61

Herbert E. Hall ve své knize (která má Imprimatur i Nihil Obstat) „Catholic and Roman“, publikované v roce 1918 (str. 83) napsal: „Kdyby za reformace neexistoval žádný rozchod s minulostí, proč by zde byla nová liturgie a misál? A proč by se strhávaly oltáře, znesvěcovaly svatyně, ničily kláštery a vykořeňoval řeholní život a obecně rušily všechny ty věci a praktiky, pro něž pokrokoví členové High Church [skupina v anglikánské sektě, která zdůrazňuje katolické tradice – pozn. překl.] zasvěcují své životy, aby je tak horlivě oživovali?“

Tatáž slova se mohou bez váhání aplikovat na pokoncilní reformu, která vyústila v zavedení nové mše.

Adrian Fortescue (největší liturgik 20. století) tvrdí, že mše latinského ritu „sahá bez podstatné změny zpět až do doby, kdy se vyvinula z úplně nejstarší liturgie. Je stále prodchnutá tou liturgií doby, kdy světu vládl Caesar. Konečným výsledkem našeho bádání je, že navzdory nevyjasněným problémům, navzdory pozdějším změnám, neexistuje v křesťanství jiný ritus tak ctihodný jako je náš.“ (Fortescue, Adrian; The Mass, London, 1917, str. 213). Proto se jí „nikdo neodvážil dotknout s výjimkou nevýznamných detailů“. (tamtéž str. 213)

Z pohledu katolické nauky a historie Církve „je jasné, že Novus Ordo již nemá v úmyslu prezentovat víru, jak ji učil Tridentický koncil. Přesto je katolické svědomí touto vírou navždy vázáno. Opravdový katolík je tedy počínaje promulgací Nového mešního řádu postaven před tragickou nutnost volby.“ (kardinál Ottaviani a Bacci, Stručný kritický rozbor nového mešního řádu) A jako katolíci nechápeme, jak by si někdo mohl vybrat cokoliv jiného než mši, kterou jsme obdrželi od apoštolů a apoštolové od Krista.

Nová mše je stěží katolickou mší a tak nemůže být povinná nebo dostačující pro [splnění] něčí nedělní povinnosti. Katolíky musí být vnímána jako jakékoliv jiné nekatolické rity a tudíž ji člověk NEMUSÍ navštěvovat, stejně jako by nenavštěvoval jakýkoliv jiný nekatolický ritus.

Zdroj: Catholic Apologetics

Překlad: D. Grof